

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-44
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://menr.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Громадська спілка
«Біоенергетична асоціація
України»**

вул. Марії Капніст, 2-А, офіс 116
м. Київ, 03057

info@uabio.org

***Про врегулювання проблемних
питань у сфері відновлюваної
енергетики в Україні***

На виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 18002/0/2-20 Міністерство енергетики України розглянуло лист Громадської спілки «Біоенергетична асоціація України» від 29.05.2020 № 486, а також лист від 15.06.2020 № 492 стосовно врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики в Україні та в межах компетенції повідомляє наступне.

Стрімке, більш ніж втричі, зростання встановленої потужності сонячних (далі – СЕС) та вітрових (далі – ВЕС) електростанцій за «зеленим» тарифом у 2019 році створило ряд економічних і технічних викликів, пов'язаних, як з високою вартістю виробленої «зеленої» електроенергії, так і з обмеженими можливостями об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) до інтеграції таких об'єктів. Це призвело до значного збільшення виплат виробникам електричної енергії за «зеленим» тарифом та спричинило зростання обсягу субсидіювання, яке реалізоване через покладання спеціальних обов'язків на державні компанії ПрАТ «НЕК «Укренерго», ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго».

Так, за прогнозом Міненерго, у 2020 році сума виплат виробникам за «зеленим» тарифом складе понад 52 млрд грн (без ПДВ). При цьому, обсяг додаткової надбавки таким виробникам до ринкової ціни на електричну енергію у 2020 році перевищить 33 млрд грн. Як наслідок, прогнозується поява значного дефіциту ДП «Гарантований покупець», що відповідає за здійснення оплати виробникам за «зеленим» тарифом, в обсязі близько 26 млрд грн залежно від ціни на ринку «на добу наперед» та курсу євро. Як наслідок, така ситуація призводить до затримки із розрахунками з виробниками за «зеленим» тарифом.

Заздалегідь передбачаючи появу зазначених загроз, Міненерго в ініціативному порядку ще в жовтні минулого року розпочало публічні дискусії з врегулювання ситуації в сфері відновлюваної енергетики, залучивши до

обговорення та пошуку взаємоприйнятних рішень широке коло представників заінтересованих органів державної влади, їх установ, інвесторів, профільних асоціацій та фінансових інституцій, експертів і фахівців галузі. Також, за ініціативою інвесторів до обговорень було залучено Центр вирішення спорів та переговорів Секретаріату Енергетичного Співтовариства у статусі медіатора переговорів.

Шляхом довготривалих дискусій та складних переговорів Міненерго вдалося досягти компромісних домовленостей з інвесторами в галузь відновлюваної енергетики, що враховують інтереси різних груп виробників, держави і споживачів, та які були викладені в Меморандумі про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики в Україні (далі – Меморандум).

Умови Меморандуму 10.06.2020 було підтримано Урядом України, і в той же день відбулось його підписання Прем'єр-міністром України Шмигалем Д.А., в.о. Міністра енергетики України, а також, головами Європейсько-українського енергетичного агентства та Української вітроенергетичної асоціації, які представляють інтереси інвесторів у галузь відновлюваної енергетики і були ініціаторами та активними учасниками процесу медіації. Крім того, відповідно до постанови НКРЕКП від 17.06.2020 № 1141 Регулятором прийнято рішення про схвалення Меморандуму.

Окремо, Міненерго дякує Біоенергетичній асоціації України за підтримку Меморандуму та сподівається на подальшу співпрацю.

Меморандум передбачає добровільну згоду інвесторів на зниження «зелених» тарифів для СЕС і ВЕС, скорочення строків уведення СЕС в експлуатацію в рамках моделі «зеленого» тарифу, посилення відповідальності за створені виробниками електричної енергії з ВДЕ небаланси, удосконалення аукціонної системи підтримки. З боку держави передбачається **забезпечення стабільної поточної оплати за вироблену електричну енергію, реструктуризація існуючої заборгованості та її виплата відповідно до узгодженого сторонами графіку до 31.12.2021**, гарантування незмінності законодавства для виробників за «зеленим» тарифом, а також - стимулювання подальшого розвитку галузі на конкурентних засадах шляхом проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.

Після підписання Меморандуму, Міненерго у стислі строки було доопрацьовано розроблений проєкт Закону України «Про удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії», який передбачає імплементацію домовленостей, викладених у Меморандумі. Зазначений проєкт Закону 12.06.2020 було схвалено на засіданні Кабінету Міністрів України та 15.06.2020 зареєстровано у Верховній Раді України за № 3658 (далі – проєкт Закону № 3658).

З огляду на те, що проєкт Закону № 3658 реалізує умови укладеного Меморандуму, його прийняття дозволить стабілізувати ситуацію з вилатати за вироблену електричну енергію за «зеленим» тарифом та погасити існуючу заборгованість перед виробниками.

Міненерго залишається відкритим до подальшої конструктивної співпраці при доопрацюванні проєкту Закону в процесі його розгляду Комітетом з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Верховної Ради України.

Разом з тим, 23.05.2020 набув чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

Пунктом 155, зазначеного Закону внесено зміни до Податкового кодексу України, в частині визначення дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом для платників податку, які здійснюють постачання, передачу, розподіл електричної та/або теплової енергії, надають послуги із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», постачання вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702 та товарної підпозиції 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД, надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

Зазначені зміни дозволили поліпшити ситуацію з розрахунками ДП «Гарантований покупець» за «зеленим» тарифом.

Також, на виконання рішень Антикризисового енергетичного штабу, Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову від 20.05.2020 № 400 Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії», якою передбачено надання можливості гарантованому покупцю купівлі та/або продажу електричної енергії за двосторонніми договорами купівлі-продажу електричної енергії, укладеними за результатами електронних аукціонів, що в свою чергу сприятиме покращенню фінансової ситуації гарантованого покупця, дозволить мінімізувати небаланс електричної енергії та дозволить покращити рівень розрахунків з учасниками ринку електричної енергії.

Враховуючи зазначене, Міненерго вживає усі необхідні заходи, спрямовані на покращення ситуації з розрахунками на ринку електричної енергії та стабілізацію ситуації в галузі відновлюваної енергетики України.

Разом з тим слід зазначити, Національним планом дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року (далі – НПД), затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 902-р, передбачено у 2020 році досягнення показника встановленої потужності об'єктів енергетики, що виробляють електричну енергію з біомаси в розмірі 950 МВт. Станом на початок червня 2020 року, обсяг встановленої потужності об'єктів біоенергетики складає 182 МВт. Таким чином, в частині розвитку біоенергетики НПД не виконаний на 80%, що свідчить про значний потенціал у цьому напрямку.

Водночас, наразі в Україні створені механізми стимулювання розвитку відновлюваної енергетики передбачені Законом України «Про альтернативні джерела енергії». Слід зазначити, що для біоенергетики створено ряд переваг порівняно з іншими альтернативними джерелами, зокрема, на відміну від СЕС та ВЕС, для яких встановлені обов'язкові вимоги до участі в майбутніх аукціонах з розподілу квот підтримки, такі об'єкти можуть приймати участь в аукціонах на добровільних засадах.

Аукціони з розподілу квоти підтримки проводитимуться з 2020 по 2029 рік. Переможці аукціонів матимуть можливість отримати довготривалу підтримку (20 років з дати введення об'єкту в експлуатацію), якою гарантовано викуп всього обсягу відпущеної електричної енергії за ціною, яка буде визначена за результатами аукціону (аукціонна ціна).

Водночас, для об'єктів біоенергетики збережено можливість отримання підтримки за «зеленим» тарифом до кінця 2029 року, при збереженні розміру «зеленого» тарифу для таких об'єктів на рівні встановленому у 2019 році – 12,39 євроцентів за кВтгод. При цьому, для об'єктів СЕС та ВЕС у 2020 відбулося зниження «зеленого» тарифу на 25% та 10% відповідно. Крім того, Меморандумом та проектом Закону № 3658 не передбачається зміна умов підтримки для об'єктів біоенергетики.

Додатково повідомляємо, що держава зацікавлена у розвитку стабільних, прогнозованих, маневрених і при цьому відновлюваних генеруючих потужностей, які дозволять підвищити балансову надійність об'єднаної енергетичної системи України та її спроможність до інтеграції об'єктів відновлюваної енергетики зі змінним графіком. Тому, Міненерго надалі підтримуватиме розвиток біоенергетики в Україні.

Заступник Міністра

Юрій БОЙКО